

РЕШЕНИЕ

№ 3686

гр. София, 05.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, ХХ КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 04.11.2022 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Стефан Станчев

**ЧЛЕНОВЕ: Боряна Бороджиева
Лилия Йорданова**

при участието на секретаря Милена Чунчева и при участието на прокурора Тони Петрова, като разгледа дело номер **7433** по описа за **2022** година докладвано от съдия Боряна Бороджиева, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл. 285 и чл. 284, ал. 1 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража (ЗИНЗС).

Образувано е по касационната жалба на Х. Л. В., ЕГН [ЕГН], към датата на жалбата изтърпяващ наказание „лишаване от свобода“ в Затвора С., чрез адв. Ю. М., срещу решение № 4020 от 16.06.2022 г., постановено по адм. дело № 1658 по описа за 2021 г. на Административен съд София – град, 4-ти състав, с което предявения от него иск за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 900 000 лв. срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ (ГДИН), ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба - 18.02.2021 г. до окончателното заплащане на главницата, е отхвърлен като неоснователен и недоказан.

Касаторът счита решението за незаконосъобразно, неправилно и необосновано на основание чл.211, ал1 от АПК. Твърди, че първоинстанционният съд неправилно и необосновано е отхвърлил иска за неимуществени вреди, последица от настъпилите заболявания, като се е позовал и е приел за достоверни само представените от ответника, които освен че са изготвени едностранно и са изготвяни от съда избирателно, не се отнасят за периода за настъпване на заболяванията, за който липсва медицинска документация и който е уточненият исков период от 2001г. до 2017г. За да отхвърли иска според касатора съдът е постановил обжалваното решение

въз основа на неустановени факти и доказателства, само на база твърденията на противната страна, като не е взел предвид показанията на разпитания чрез видеоконферентна връзка свидетел Й., който е бил в затвора С. от 1990 г. заедно с ищеца и свидетелства за лошите условия в килиите и поведението на длъжностните лица към лишените от свобода. Доказателствата относно назначаването на ищеца за управител на склад за хуманитарна помощ, а не представя заповед за отстраняването му от длъжност, с която е бил наказан и преместен в 3 група в Затвора в С., не е представено и твърдената причина за отстраняването му. Не е съгласен и с приетото в решението, че показанията на Й. се отнасят до 1993 г. и не касаят исковия период. Счита, че неоснователно е приетото от съда, че лошите условия в затвора не са доказани, а оттам, че не са довели до увреждане на здравето на ищеца. Твърденията на ищеца и на Й. съвпадат и не са опровергани, най-малко със съдебно-медицинската експертиза, в която е посочено че липсва медицинска документация за периода от 2001г. до 2018г. и ответникът съзнателно създал пречки за изготвяне на експертизата. В този случай съдът е следвало да приложи чл.161 от ГПК и да приеме а достоверни фактите, за които ответникът е създал пречки. Освен това вещото лице категорично посочва в експертизата, че захарният диабет е полиетиологично заболяване и стресовите фактори биха могли да съучастват за настъпване на заболяването. Заболяването е в причинна връзка с условията в затвора и преживяното по интензивност е свързано с изтърпяване на накаанието лишаване от свобода и обосновава нечовешко и унизително отношение по смисъла на чл.3 от ЕКПЧО. Моли съда, да постанови съдебен акт, с който да отмени обжалваното решение и постанови ново по съществува на правния спор, с което да уважи предявената искова претенция в пълен размер. Претендира разноски.

В съдебно заседание, касаторът, чрез процесуалния си представител адв. М., поддържа касационната жалба. Поддържа, че заболяванията от захарен диабет и диабетна полиневропатия са настъпили по време на престоя му в затвора, както и че същите са в причинно-следствена връзка с лошите битови условия, както и с поведението на длъжностните лица по изпълнение на наказанието. Изложени са подробни съображения в писмени бележки. Претендира разноски.

Касаторът /лично/ заявява, че е бил подложен на постоянен стрес в периода 1996 г. 1997 г., поради извършаните издевателства над лишените от свобода, на които е станал свидетел. Счита, че за периода, за който е осъден на „лишаване от свобода“, обезщетението е твърде малко.

Ответникът по касация оспорва касационната жалба в писмен отговор и в писмена молба по делото изразява становище жалбата да бъде отхвърлена като неоснователна, а първоинстанционното решение да бъде потвърдено като правилно и законосъобразно.

Участващият в касационното производство прокурор от СГП дава заключение за неоснователност на жалбата.

Административен съд - София-град, ХХ – ти касационен състав, в качеството си на касационна инстанция, като взе предвид наведените в жалбата доводи и като съобрази разпоредбата на чл. 218 АПК, приема следното:

Касационната жалба е подадена в установения с чл. 211, ал. 1 АПК 14-дневен срок от надлежна страна срещу подлежащ на касационна проверка валиден и допустим съдебен акт и същата е процесуално допустима.

Разгледана по същество касационната жалба е неоснователна.

Съгласно чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС, държавата отговаря за вредите, причинени на лишени от свобода и задържани под стража от специализираните органи по изпълнение на наказанията в резултат на нарушения на чл. 3. Според чл. 3, ал. 1 от ЗИНЗС, осъдените и задържаните под стража не могат да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко, нечовешко или унизително отношение. Според ал. 2 на същата разпоредба, за нарушение на ал. 1 се смята и поставянето в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода или задържането под стража, изразяващи се в липса на достатъчно жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждаат чувство на страх, незащитеност или малоценност. Тълкуването на цитираните разпоредби налага извода, че е установено задължение за затворническата администрация за осигуряване на благоприятни условия за изтърпяване на наказанието „лишаване от свобода“ и мярката „задържане под стража“.

За да бъде основателен искът по чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС, следва да са налице кумулативно три предпоставки: действие или бездействие на орган по изпълнение на наказанията в нарушение на чл. 3 от ЗИНЗС, причинени вреди в резултат на извършените действия или бездействия и причинно-следствена връзка между настъпилите имуществени или неимуществени вреди и действията или бездействията на съответната администрация.

Производството пред Административен съд София – град, 4-ти състав, е образувано по искова молба на Х. Л. В. против ГДИН за присъждане на сумата от 900 000 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди, за периода от 01.06.2001 г. до 18.02.2021 г., ведно със законната лихва от датата на завеждане на исковата молба до окончателното изплащане на сумата, вследствие на получено заболяване „захарен диабет“ и последващо заболяване „диабетна полиневропатия“, които настъпили и са последица от незаконосъобразни действия и бездействия на специализираните органи на ответника по изпълнение на наказанията в затворите, в които В. се намира от 29.01.1993 г.

Първоинстанционният съд е изяснил обективно, пълно и всестранно релевантните за предявения иск факти и обстоятелства. Указал е на страните доказателствената тежест, с оглед характера на съдебното производство по Част Седма от ЗИНЗС. От страна на ищеца са ангажирани писмени и гласни доказателства (разпитани са двама свидетели), а ответникът е представил писмени такива. Допусната е комплексна съдебномедицинска експертиза, чието заключение съдът е кредитирал с доверие, като компетентно, обосновано и неоспорено от страните

Съдът е установил от фактическа страна, че Х. Л. В. е постъпил в Затвора С. на 05.03.1993г., за изтърпяване на наказание по НОХД 18/95г. на СГС, осъден на 20 години „лишаване от свобода“ на основание чл.256, вр. чл.199 от НК. Горепосочената присъда на основание чл.27 от НК е присъединена към наказание по НОХД № 1864/2004г на СГС за деяние по чл.199, ал.1 вр. с чл.29 от НК с общ размер 27 години лишаване от свобода.

Установено е, че в периода 2001 г. - 2017 г., лишеният от свобода е изтърпявал наказанието в Затвора С., както следва: от 19.11.1998г. в 11-та група; от 31.07.2001г. в 3-та група; от 01.04.2002г. в 12-та група; от 11.08.2016г. в ЗО „К.“; от 23.01.2017г. до

освобождаването му на 17.03.2017г. в ЗО „К.“.

I. По отношение на здравословното състояние на касатора, съдът е приел за установено от фактическа страна следното: По представената по делото епикриза, изготвена след хоспитализация в периода 06.10.2003 г. до 08.10.2003г., с диагноза „абцесус фосса каннини синистра“, с описание на преглед и лечение е установено, че В. е изписан без препоръки за следващо лечение; 2. От медицинска справка от 10.10.2003 г. в установено, че по повод горечитираното личение липсват причини за прекъсване на наказанието по здравословни проблеми; 3. От представеното медицинско свидетелство от 06.03.2007г. с диагноза „захарен диабет“, „алергичен конюнктивит“, е установено, че същото е с препоръка за диета; 5. На следващо място, в медицинска бележка от 09.08.2007г, с диагноза „захарен диабет“ е посочено, че заболяването не може да бъде квалифицирано като тежко, за да бъде изпълнен чл.57 от ЗИН; 6. Обсъдено е писмо от прокурор от СГП, с което уведомява Началника на Затвора С., че е извършена проверка по повод жалбите на л.св. Х. Л. В. и е установено, че правата му не са нарушени по отношение на провеждане на медицинско наблюдение и съответно лечение, тъй като същият е многократно извеждан и консултиран във външни, специализирани болнични заведения; 7. От медицинска справка от 25.05.2009г., изпратена до ГДИН, Медицински отдел, е установено, че л.св. В. е диспансеризиран в МЦ с диагнози „неинсулинов захарен диабет-тип II“, „диабетна полиневропатия“, „алергичен конюнктивит“, както и че лицето е представено на ТЕЛК-34% намалена работоспособност. Уточнено е, че към онзи момента лицето е в добро здравословно състояние; 8. Прието е Експертно решение № 0918 от 070 – 02.05.2011г., с 30% т.н.р. с водеща диагноза – „неинсулинозависим захарен диабет и общо заболяване – захарен диабет тип II“, „диабетна полиневропатия“; 9. От представена медицинска справка от 27.06.2011 г., от директор МЦ при Затвора С., изготвена и изпратена до СГП, е установено, че л.св. В. е консултиран многократно от дерматолог в СБАЛПС-С., поради наличие на кожно заболяване „екзема хроника крурис син“, с периоди на обостряне и подобрения. По отношение на същото, л.с. е повлияван добре от приложените терапии, като на 08.08.2021 г. му бил насрочен планов консултативен преглед от дерматолог и психиатър в МИ-МВР. Установено е, че по отношение на споделените оплаквания от клаустрофобийни изживявания не са правени оплаквания до лекарите в МЦ, но директор МЦ при Затвора С. се ангажирал да осъществи консултация; 10. От медицинска справка от 11.03.2014г. било установено, че заболяването конюнктивитална киста на л.св. В. е установено през 2001 г. По повод на същото, л.с. е консултиран многократно от специалисти, а през 2013 г. двукратно му е предлагано оперативно лечение в V Градска болница, но същият е отказвал. 11. От докладна записка от И. Г., инспектор – психолог към Затвора [населено място] от 16.08.2016г., относно проведена консултация с В. на 11.08.2016г. е установено, че л.св. е споделил, че е имал страхови изживявания, тъй като на територията на 7-ма група към него е било насочено огнестрелно оръжие от друг лишен от свобода. Страховете били породени от факта, че преди време В. е бил прострелян и актуалната случка е реактивирала чувство на силен страх и безпомощност, които е изпитал в

тогавашната ситуация. Изразил е и притеснения относно живота, който му предстои след освобождаването, тъй като за дългия период на изтърпяване на наказанието е загубил всичко важно за него и към момента няма нищо. Тревожността му била повишена и предвид предстоящото преразпределение на територията на ЗОЗТ „К.“. Психологът посочил, че по време на консултацията лицето е спокойно, но мисленето му е непоследователно и е наблюдавала прескачане от тема в тема. Заключва, че е възможно това да се дължи на преживения стрес и страх; 13. С докладна записка от 03.10.2012г., изготвена от директор МЦ при Затвора С., от която е установено, че в края на 2009г. на л.св. В. е назначена рентгенография, НПВС и седатива, поради персистираща болка в лумбосакралната област. Установено е също, че на 02.09.2009г. е консултиран с психиатър и е поставена диагноза: Адаптационна реакция с назначена терапия и дадено мнение за допълнителен престой на открито. На същата дата бил прегледан и от дерматолог, с поставена диагноза „хронична екзема“, като е дадено мнение за излагане на открито и слънце. Установено е, че на 02.05.2011г. В. е представен на ТЕЛК по негово настояване, при което е установено 30% н.тр., без група инвалидност. Препоръчано е перорално лечение при нужда и диета. В решението е посочено, че за периода след 2005 г. В. е с постоянно разрешение за допълнителен престой на открито - час и половина редовен престой плюс един час допълнителен. От септември 2012г. всички разрешения за допълнителен престой в Затвора С. се разрешават от ЛКК при СБАЛПС-С.. Заключението от така представената хронология на директор МЦ при Затвора С. била, че здравословното състояние на л.св. В. е добро, с изключение на заболявания, които се дължат на предразположение, но въпреки наличието им, те се овладяват и не са претърпели сериозно развитие до влошаване и инвалидизация; 14. От медицинска справка, изготвена на 28.01.2014г. от директор МЦ при Затвора С., е установено, че л.св.Х. Л. В. е с диагнози: „кератоконюнктивит“, „конюнктивална киста на лявото око“, „захарен диабет и НИЗТ К.“. Диабетът бил компенсиран с диета; очното заболяване датирало от 2001г.; на 03.09.2013г. бил консултиран с офталмолог в V –та градска болница, с мнение за оперативно лечение и издаден талон №7 за хоспитализация. От МЦ е предложен на ЛКК при СБАЛПС за прекъсване на наказанието по чл.447, т.3 от НПК за лечение във външно здравно заведение. От ЛКК е направен протокол за прекъсване на наказанието. До деня на планираното оперативно лечение, наказанието на л.св. В. не било прекъснато и му било предложено да бъде опериран в условията на чл.135 от ЗИНЗС, на което В. е отказал. Предприето било насрочване на нова дата за оперативно лечение и направен нов протокол на ЛКК, който отново не бил уважен. На 22.10.2013г.- новата дата на оперативно лечение, л.св. В. отново отказал операция в условията на чл.135 от ЗИНЗС. В заключението било посочено, че до момента няма съществена промяна в състоянието на л/св., както и, че операцията била наложителна, но не спешна. Желанието на В. било операцията да се осъществи само ако е в условията на прекъснато наказание чл.447, т.3 от НПК; 15. От медицинска справка, адресирана до Началника на Затвора С. било установено, че л.св. Х. В. е с хроничен алергичен конюнктивит от самото начало на престоя си в затвора през 1993г. Редовно е

посещавал очен кабинет за контролни консултативни прегледи, като му е давано консервативно лечение. От самото начало на престоя е прегледан и от психиатър, като е приета диагноза – абнормална рактерова структура. На 13.11.1997г., по настояване на лишения от свобода с мотиви, че е сериозно болен и се нуждае от болнично лечение, бил прегледан от ЛКК при СБАЛЛС-С.. Мнението на комисията било, че е клинично здрав и не се нуждае от лечение в болница. На 29.04.1998г. отново по негово изрично настояване е консултиран в МА „Очна клиника“ от проф. Т., от заключението е установено, че в лявото око в назалната булбарна конюнктива има киста, която е добре ограничена и свободна от околните тъкани. В препоръките за лечение било описано, че може да се оперира амбулаторно в планов порядък и не се предвижда болнично лечение. Във връзка с хроничния алергичен конюнктивит е установено, че на 09.07.2002г. офталмолога д-р К. му е предписал за един месец допълнителен престой на открито. Установено е също, че за пръв път през март 2003г. след КЗП и в последствие и консултация по документи с д-р П. и д-р Т. във ВО на СБАЛЛС-С. било прието, че се касае за намален глюкозен толеранс с препоръка за диабетна диета и съответно двигателен режим и контрол на КЗ. От 2003 г. е препоръчан допълнителен престой на открито. През 2005г. е констатирано и кожно заболяване. През 2007г. по изрично настояване на л.св., В. е представен на ТЕЛК, но не му е дадена група инвалидност. През същата година е консултиран с ендокринолог в МВР болница с мнения за спазване на диета и значително редуциране на теглото. Диетата е спазвана от самото констатиране на глюкозния толеранс. През 2008-2009г. периодично при необходимост е консултиран с дерматолог и от офталмолог, с мнения за престой на открито и лекарствени препарати.

II. По отношение на санитарно-битовите условия, съдът е приел за установено от представени от ответника справки и докладни записки следното:

В. постъпил в Затвора С. на 05.03.1993г. От 07.02.2005г. до 11.08.2016г. В. пребивавал на територията на 7-ма група. За визирания период нямало налична информация за настаняването на лишените от свобода по спални помещения. За период от около 4 години - от м. 04.2011г. бил настанен само в спално помещение №7, което е обособено за непушачи. Поради възникване на психологическа несъвместимост с лишени от свобода и други важни съображения, свързани с безопасността на лицето и сигурността на затвора, със заповед № 1/11.08.2016г. на началника на Затвора бил настанен на територията на ЗО „К.“ Там бил разпределен във 2-ра група, 3-то спално помещение. В групата са настанени лишени от свобода рецидивисти и такива с дългосрочни присъди. Настанен е в условия еднакви за всички. Хигиенизирането и поддържането на спалните помещения се извършва лично от лишените от свобода и е тяхно задължение, като препарати за лична хигиена, уреди за почистване и събиране на смет се раздава ежемесечно на всяка отделна група в общежитието. Посочено е, че Затвора С. имал договор с фирма, която регулярно минава и пръска срещу насекоми и гризачи. Х. В. бил настанен в спално помещение с площ от 42,92 кв.м. В докладната е посочено, че за визирания период средномесечно в спалното помещение са пребивавали по 10 л.св. или по 4 кв.м. на човек. По делото били представени и приети докладни записки за годините до края на исковия период, с

отбелязване, че условията в помещенията, в които е бил л.с. не е имало съществени промени.

Разпитаните свидетели Й. и Е., заявяват, че килиите били с размери 2 на 4 метра и високи 3,3 метра, като за осъдените на смърт килиите били единични и е имало по едно легло. И двамата свидетели не са били в една и съща килия с касатора по време на процесния период. Свидетелят Й. е заявил категорично, че не е ставал свидетел на лошо отношение и побой по време на престоя си.

От приетата и неоспорена от страните съдебно-медицинска експертиза, съдът приема за доказано, че Х. Л. В. е в добро общо състояние към момента и без оплаквания. Налице бил захарен диабет тип 2 в рамките на затлъстяване I ст. и метаболитен синдром. При всички проследявания от 2018г. до момента е бил с таргетен гликемичен контрол на фона на редовен прием на назначена терапия. По данни на пациента се спазва диетичен режим № 9 без концентрирани въглехидрати и са проследявани редовно стойностите на кръвната захар. Според вещото лице, не може да се даде категоричен отговор на въпроса дали имат причинна връзка помежду си заболяванията с условията на живот в затвора и дали е възможно те да настъпят след състояние на стрес от преживяното в затвора. Посочено е, че захарният диабет е полиетиологично заболяване, но наднорменото тегло и затлъстяването, както и стресовите фактори биха могли да съучастват при наследствено предразположено лице.

С оглед на установеното, съдът е приел за недоказани твърденията в исковата молба за лошите условия в затвора, както и твърдението, че същите са довели до увреждане на здравословното състояние на ищеца. Тези твърдения, съдът е приел, че се опровергават и от приетото заключение на извършената по делото съдебно-медицинска експертиза, видно от която към момента на прегледа В. е в добро общо състояние и без оплаквания. Съдът е приел и уточненията на вещото лице, дадени в съдебно заседание, а именно, че заболяването „захарен диабет“ не може да се развие самостоятелно, само от стрес, след което е уточнило, че към 2001 г. л.св. е бил с наднормено тегло. Приети са и констатациите на вещото лице, според които в момента на прегледа пациентът се чувствал добре и без оплаквания, както и че изследванията на кръвната захар били в норма. По отношение на твърдените преживян стрес и страх по делото, съдът се е позовал на докладна записка на инспектор психолог (л.72 от адм. дело 1658/21 г.), от която било видно, че преживяванията са в следствие на ситуация, в която друг лишен от свобода е насочил огнестрелно оръжие към ищеца, а не са в резултат на действия или бездействия на ответника. От посоченото в СМЕ, съдът заключил, че тези здравословни състояния не са породени пряко от неизпълнение на вменени задължения на ответника, поради което приел като недоказана причинната връзка между наличието им и виновно поведение на ответника.

Относно медицинското обслужване, съдът е обосновал извод, че здравословното състояние на В. е следено, както и че органите на ответника са му съдействали изцяло за адекватното му насочване за лечение. От установените прегледи на лишения от свобода, съдът е приел, че същите съответствие на симптомите, които е проявявал В., както и че са провеждани

дейности за извършване на диагностика, въз основа на която да се предприеме необходимото лечение. Съдът е констатирал, че съответните прегледи, изследвания и лечения са извършвани, както по почин на съответните специалисти, така и при всяко изявено от страна на В. желание. Посочено е, че липсват данни, а и не се твърди, да му е било отказвано както лечение, така и посещение при съответен специалист.

Въз основа на анализ на горните факти и обстоятелства, съдът е отхвърлил исковата молба като неоснователна и недоказана.

Решението е валидно, допустимо и правилно.

Настоящият състав приема, че решението на АССГ е постановено при изяснена фактическа обстановка обратно на твърдението в касационната жалба. Фактическите констатации на съда са основани на писмените и гласни доказателства, събрани по приложимия процесуален ред и обсъдени поотделно и в тяхната съвкупност.

В чл.3 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи е прокламирано, че никой не може да бъде подлаган на мъчение, на жестоко, безчовечно или унижаващо отношение. По отношение на лицата, изтърпяващи наказание за извършени углавни престъпления, във вътрешното законодателство на страната това основно право е регламентирано с нормата на чл.3, ал.1 от ЗИНЗС, предвиждаща че осъдените не могат да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко или нечовешко отношение. На това право на лишените от свобода съответства насрещното административно задължение, при изпълнение на наказанията да бъдат осигурени условия, обезпечаващи поддържането на физическото и психическото здраве и зачитане на правата и достойнството им (чл.2, т.3 от ЗИНЗС). „Нечовешкото“ или „унижаващо“ отношение предполага страдание или унижение, достигащи отвъд неизбежния елемент на страдание и унижение, свързан с дадена форма на легитимно третиране или наказание. Мерките за лишаване от свобода, според ЕСПЧ, могат често да съдържат такъв елемент, като държавата трябва да осигури на лишеното от свобода лице условия, които са съвместими с уважението към човешкото достойнство, така че начинът и методът на изпълнение на мярката да не го подлагат на стрес и трудности с интензивност, която надминава неизбежното ниво на страданието, свързано със задържането.

Фактическият състав на отговорността по чл. 284 от ЗИНЗС включва административен акт, действие или бездействие на специализиран орган по изпълнение на наказанията спрямо лишено от свобода или задържано лице във връзка с осъществявана административна дейност, в нарушение на чл. 3 от ЗИНЗС, от което да са възникнали вреди, които са в пряка и непосредствена причинно - следствена връзка. По силата на законовата презумпция на чл. 284, ал. 5 от ЗИНЗС, при доказване на нарушение на чл. 3 от ЗИНЗС, настъпването на неимуществените вреди се предполага до доказване на противното.

Правилни са изводите на първоинстанционния съд, че в конкретния случай не са доказани противоположни действия или бездействия от страна на администрацията на ответника – свързани с условията в затвора, които да са довели пряко и непосредствено до твърдяното от него влошено здравословно

състояние. Напротив, от приетите по делото писмени доказателства се установява по отношение на уточнения исков период 2001-2017г., че В. е бил настанен в спални помещения, в които се е падало по 4 кв.м. площ, на човек, което е в съответствие с нормативните изисквания, първоначално в Затвора С., а след това и след преместването му в ЗО К.; приток на естествена светлина, от прозорци, отопление, вода, препарати за почистване. Не се установяват твърденията за пренаселеност и за лошо отношение от страна на длъжностните лица от администрацията на ответника, като свидетелите не твърдят да са били преки очевидци на такова отношение. Това съдът е установил както от писмените доказателства, представени от органите на ответника, така и от събраните гласни доказателства, които е обсъдил. Обоснован със събраните доказателства се явява изводът в решението, че не са доказани твърденията в исковата молба, че условията в затвора са довели до увреждане на здравословното състояние на ищеца. Що се отнася до доводите относно медицинското обслужване, съдът въз основа на приложените по делото доказателства обосновава е приел, че е следено здравословното състояние на В. и органите на ответника са съдействали изцяло за адекватното насочване на ищеца за лечение, както и че прегледите на лишения от свобода съответстват на симптомите, които същият е проявявал. Правилни съдът е заключил, че провежданите дейности за извършване на диагностика, въз основа на която да се предприеме необходимото лечение, са били в съответствие със съобщените от В. нужди. Отбелязани са предложените и проведените лечения, медицинските грижи и липсата на данни такива грижи и помощ да са му отказани, лекуван е във външно лечебно заведение, има данни за провеждан специален диетичен режим на хранене, осигуряван от затворническата администрация, има разрешение за допълнителен престой на открито. В решението, аргументирано с доказателствата по делото е прието, че не се установява администрацията на ответника да е допуснала нарушение на изискванията на чл.3, ал.2 ЗИНЗС, и на чл.3 от КЗПЧОС.

Следва да се отбележи и, че по делото не се доказва твърдението за влошаване на здравословното състояние на ищеца, по конкретно такова свързано с диагностицирания захарен диабет през 2001г., който се е влошил вследствие престоя през исковия период. В представените в производството по исковата молба медицински документи, не фигурират данни от проведени лабораторни изследвания на касатора, сочещи завишени нива на гликемичния индекс. Видно от представените писмени доказателства, първоначалните данни за наличие на диабетно състояние у касатора са отразени в анамнеза, т.е. по данни, снети от пациента, след което диагнозата се преповтаря в последващата документация. Дори и да се приеме, че стойностите на глюкоза са били завишени в някакъв момент, то от приложените по делото медицински документи, касаещи голям период от време, както и от заключението на изготвената СМЕ е видно, че В. е в добро общо състояние с гликемичен индекс, който е под контрола на редовен прием на назначена терапия. В заключението си, вещото лице ясно е посочило, че заболяването „захарен диабет“ не може да се развие самостоятелно, само от стрес, противно на твърденията в исковата молба, като е уточнило, че

диабетът е полиетиологично заболяване, а наднорменото тегло и стресовите ситуации биха могли да го отключат, но само при наследствено предразположени лица. Ето защо, настоящият касационен състав счита за правилен извода в решението за недоказаност на изложените от касатора твърдения в исковата молба по отношение на настъпило заболяване от преживяно тежко стресово състояние от обстановката в Затвора в С. и ЗО К.. Не се установи да е основателно оплакването на касатора, че първоинстанционният съд едностранчиво е кредитирал доказателства само в полза на ответника, който пък ги представял избирателно. Съдът цялостното е разгледал всички събрани доказателства, поотделно и в съвкупност, след като е допуснал и събрал всички поисканите от страните допустими доказателства – гласни доказателства чрез разпит на посочени от ищеца свидетели, медицинска експертиза, писмени доказателства.

С оглед изложеното, като взе предвид, че административният съд е приложил стандартите за защита на правото по чл. 3 ЕКПЧ по отношение на ищеца, настоящият касационен състав намира, че съдът е постановил решението си изцяло в съответствие с материалния закон, без наличие на нарушение на съдопроизводствените правила. Решението като правилно следва да се остави в сила.

Производството по делото е водено по специалния по чл. 284 и сл. от ЗИНЗС ред. В разпоредбата на чл. 286, ал. 2 от ЗИНЗС не е предвидено заплащане на юрисконсултско възнаграждение, поради което не присъжда на ответника.

По горните съображения, Административен съд София-град, XX касационен състав,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 4020 от 16.06.2022 г., постановено по адм. д. № 1658 по описа за 2021 г. на Административен съд София – град, 4-ти състав. Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: